



IK WIL STARTEN!

Startersgids voor beginnende zelfstandigen

IK WIL STARTEN!

Inhoudsopgave

1	Startvoorwaarden	5
1.1	Wie kan een onderneming starten?	5
1.2	De ondernemersvaardigheden aantonen	5
1.2.1	Commerciële ondernemingen: bedrijfsbeheer	5
1.2.2	Gereguleerde commerciële beroepen – bewijs beroepskennis	6
1.2.3	Vrije beroepen	7
1.3	Extra vergunningen nodig?	8
2	Het sociaal statuut van de zelfstandige	9
2.1	Verschil zelfstandige in hoofdberoep/bijberoep	9
2.2	De zelfstandig helper of helpster	9
2.3	De meewerkende echtgenoot/echtgenote	9
2.4	Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds	10
2.4.1	Wat is een sociaal verzekeringsfonds?	10
2.4.2	Waarom aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds?	10
2.4.3	Sociale bijdragen startende zelfstandige 2012	10
2.4.4	Sociale bijdragen bijberoep	11
2.4.5	Beheerskosten sociale verzekeringsfondsen 2012	12
3	Verzekeringen	13
3.1.1	Verzekering gewaarborgd inkomen	14
3.1.2	Hospitalisatieverzekering	14
3.1.3	Vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ)	14
3.1.4	Beroepsaansprakelijkheid	15
3.1.5	Verzekering Objectieve Aansprakelijkheid Brand en Ontploffing	15
3.1.6	Overlijdensverzekering	15
3.1.7	Polis bestuurdersaansprakelijkheid	15
4	Eénmanszaak of vennootschap?	16
4.1	Voor- en nadelen	16
4.1.1	Eénmanszaak	16
4.1.2	Vennootschap	16
4.2	Soorten vennootschappen (met rechtspersoonlijkheid)	17



4.3	Naam van de vennootschap	17
4.4	Mandaten in de vennootschap	18
4.5	Oprichting vennootschap: het financieel plan en de notariële akte.....	18
4.5.1	Financieel plan.....	18
4.5.2	Notariële akte.....	18
5	Overstappen van een eenmanszaak naar een vennootschap	20
5.1	De voordelen van een vennootschap toegelicht.....	20
5.1.1	Aansprakelijkheid van een vennootschapsmandataris is beperkt.....	20
5.1.2	Gunstigere fiscaliteit voor vennootschappen	20
5.2	De nadelen van een vennootschap toegelicht.....	26
5.2.1	Oprichtingskosten vennootschap.....	26
5.2.2	Inkomsten worden belast in het jaar van het leveren van de prestatie en niet in het jaar van de inning	27
5.2.3	Cash overschotten zijn eigendom van de vennootschap.....	27
5.2.4	Vereffening.....	27
6	Administratieve formaliteiten	28
6.1	Openen van een zichtrekening.....	28
6.2	Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.....	28
6.3	Aansluiten bij een ondernemingsloket	28
6.3.1	Wat is een ondernemingsloket?.....	28
6.3.2	Waarom beroep doen op een ondernemingsloket?.....	28
6.4	Aansluiten bij een ziekenfonds.....	29
6.5	Inschrijving in de Kruispuntenbank van Ondernemingen (KBO).....	29
6.6	BTW-verplichtingen	29
6.6.1	Bent u BTW-plichtig?.....	29
6.6.2	BTW-nummer activeren	30
6.6.3	Indienen BTW-aangifte.....	30
6.7	Aanwerven van personeel – Aansluiten bij een sociaal secretariaat.....	30
7	Steunmaatregelen van de overheid	31
7.1	Participatiefonds	31
7.2	Winwinlening.....	31
7.3	KMO-portefeuille.....	31
7.4	Vrijstelling van vennootschapsbijdrage.....	31
7.5	Andere	31



8	Boekhoudkundige verplichtingen	32
8.1	De boekhouding en jaarrekening	32
8.2	BTW	32
8.3	Vennootschapsbelasting	32
8.4	Personenbelasting	32
9	Meer info?.....	33
10	Stappenplan opstarten onderneming.....	34

1 Startvoorwaarden

1.1 Wie kan een onderneming starten?

Indien u een zaak wil starten moet u aan volgende voorwaarden voldoen:

- Minstens 18 jaar zijn
- Belg zijn, een onderdaan van een land van de Europese Unie zijn of in het bezit zijn van een geldige beroepskaart
- In het bezit zijn van alle burgerrechten
- Handelingsbekwaam zijn
- Geen onverenigbaar beroep uitoefenen
Vb: een notaris of accountant mag niet om het even welk bijkomend beroep uitoefenen.
- In bezit zijn van de nodige vergunningen
- In het bezit zijn van ondernemersvaardigheden

1.2 De ondernemersvaardigheden aantonen

1.2.1 *Commerciële ondernemingen: bedrijfsbeheer*

1.2.1.1 **Wie kan basiskennis bedrijfsbeheer aantonen?**

In een eenmanszaak:

- Uzelf
- Uw echtgenoot/echtgenote of wettelijk samenwonende partner
- Uw partner waarmee u reeds zes maanden officieel samenwoont
- Een familielid tot en met de derde graad
- Een bediende met een arbeidscontract van onbepaalde duur die het dagelijks beheer van de zaak uitoefent

Opgelet: de echtgenoot/echtgenote of partner dient zich eveneens bij een sociaal verzekeringsfonds aan te sluiten. Indien deze persoon de onderneming verlaat heeft u 6 maanden de tijd om u te laten registreren als zelfstandige en zelf uw ondernemingsvaardigheden te bewijzen of een andere persoon te vinden met de benodigde ervaring.

In een vennootschap:

- De zaakvoerder of gedelegeerd bestuurder (dagelijks bestuur)

Vrijstellingen:

- Bij het overlijden van de ondernemer die aan de vereisten voldeed wordt de partner of echtgenoot/echtgenote vrijgesteld van de verplichting om de ondernemingsvaardigheden aan te tonen. De kinderen van de overleden ondernemer die de zaak willen overnemen hebben 3 jaar de tijd om de nodige attesten te behalen.
- Indien u een handelszaak overneemt, heeft u 1 jaar de tijd (vanaf de datum van overname, onder bepaalde voorwaarden) om de nodige attesten te behalen.

1.2.1.2 Hoe het bewijs van ondernemingsvaardigheden aantonen?

U kan uw ondernemingsvaardigheden aantonen aan de hand van een diploma of op basis van opgedane ervaring.

→ Diploma

Volgende diploma's worden aanvaard als bewijs:

- Een diploma hoger onderwijs
- Een getuigschrift "basiskennis bedrijfsbeheer" (indien versneld gevolgd: een cursus van minstens 128 uren gespreid over minstens 3 maanden)
- Een buitenlands diploma indien erkend en gelijkgesteld door de Vlaamse Gemeenschap.

→ Beroepservaring

De basiskennis bedrijfsbeheer kan ook worden aangetoond op basis van de ervaring die u als ondernemer heeft opgedaan de voorbije 15 jaar. Gedurende deze periode van 15 jaar moet u minstens volgende ervaring kunnen aantonen:

- 3 jaar ervaring in hoofdberoep als zelfstandig ondernemingshoofd
- 5 jaar ervaring in bijberoep als zelfstandig ondernemingshoofd
- 5 jaar ervaring als zelfstandig helper
- 3 of 5 jaar ervaring als bestuurder in een vennootschap
- 5 jaar ervaring als bediende in een leidinggevende functie

1.2.2 Gereguleerde commerciële beroepen – bewijs beroepskennis

Bij de uitoefening van een gereguleerd beroep dient u bijkomend uw beroepskennis of beroepsbekwaamheid aan te tonen via een specifiek diploma of beroepservaring.

Deze gereguleerde beroepen zijn opgedeeld per vakgebied:

- Bouw
 - Ruwbouwactiviteiten
 - Stukadoor-, cementeer- en dekvloeractiviteiten
 - Tegel-, marmer- en natuursteenactiviteiten
 - Dakdekkers- en waterdichtingsactiviteiten
 - Schrijnwerkers- en glazenmakersactiviteiten
 - Eindafwerkingsactiviteiten: schilder- en behangwerken
 - Installatieactiviteiten voor centrale verwarming, klimaatregeling, gas en sanitair
 - Elektrotechnische activiteiten
 - Algemene aannemingsactiviteiten
- Automobiel + fietsen
- Lichaamsverzorging
 - Kapper
 - Schoonheidsspecialist
 - Pedicure
 - Masseur
 - Opticien
 - Dentaaltechnicus
 - Begrafnisondernemer
- Voeding
 - Slager-groothandelaar
 - Restaurateur of traiteur-banketaannemer
 - Brood- en banketbakker
- Andere:
 - Droogkuiser – verver
 - Installateur-frigorist

1.2.3 Vrije beroepen

Er bestaat geen universele definitie van een 'vrij beroep'.

Volgende beroepen worden als een vrij beroep beschouwd:

- Accountancy: boekhouder, accountant, bedrijfsrevisor, belastingconsulent
- Bouw: architect, landmeter
- Juridisch: advocaat, gerechtsdeurwaarder, notaris
- Medisch: apotheek, tandarts, dokter, kinesist, dierenarts, ...

Indien een vrij beroep enkel dienstverlenend is (er zijn geen handelsactiviteiten), dan moet geen kennis van bedrijfsbeheer of beroepskennis worden aangetoond. Deze beroepen zijn echter vrijwel altijd gereguleerd, en bij de uitoefening ervan moet men aangesloten zijn bij het beroepsinstituut (vb. accountant, notaris, advocaat, notaris, medische beroepen, ...).



1.3 Extra vergunningen nodig?

Het is mogelijk dat u over een vergunning dient te beschikken om een bepaalde zaak op te starten. Hieronder vindt u enkele voorbeelden:

- Milieuvergunning
- Vergunning Federaal Voedselagentschap (F.A.V.V.)
- Sabam / Billijke vergoeding
- ...

Of u een vergunning nodig heeft is sterk afhankelijk van het gekozen beroep en dient nagekeken te worden bij de start van de beroepswerkzaamheden. Dit kan in veel gevallen geregeld worden via het ondernemingsloket.

2 Het sociaal statuut van de zelfstandige

Als zelfstandige kunt u één van volgende statuten aannemen:

- Zelfstandige in hoofdberoep (zie punt 2.1)
- Zelfstandige in bijberoep (zie punt 2.1)
- Zelfstandig helper of helpster (zie punt 2.2)
- Meewerkende echtgenoot of echtgenote (zie punt 2.3)

Om één van deze statuten aan te nemen dient u zich aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Een overzicht van de erkende sociale verzekeringsfondsen vindt u hierna.

2.1 Verschil zelfstandige in hoofdberoep/bijberoep

Zelfstandige in hoofdberoep:

Er wordt een zelfstandige activiteit uitgeoefend als enige beroepsactiviteit zonder verbonden te zijn aan een overeenkomst met een werkgever. Het belangrijkste criterium is dat er geen enkele band van ondergeschiktheid is.

Zelfstandige in bijberoep:

De combinatie van beroepswerkzaamheid als werknemer (minstens halftijds) en een zelfstandige activiteit.

Opgelet: uitzonderingen voor ambtenaren en leerkrachten.

Vastbenoemde leerkrachten moeten minstens 60% van een volledig uurrooster zijn tewerkgesteld om zelfstandige in bijberoep te kunnen zijn.

Voor andere ambtenaren moeten de halftijdse prestaties over minstens 200 dagen of 8 maanden gespreid zijn.

2.2 De zelfstandig helper of helpster

De zelfstandig helper is een natuurlijke persoon die een zelfstandige bijstaat of vervangt, zonder dat hij of zij aan een arbeidsovereenkomst verbonden is. Er is geen ondergeschikt verband tussen de zelfstandige en de helper.

Opgelet: er zijn speciale regelingen voor beginnende jonge helpers (jonger dan 20 jaar).

2.3 De meewerkende echtgenoot/echtgenote

De echtgenoot of echtgenote van een zelfstandige die geen eigen gelijkwaardig statuut heeft, wordt wettelijk vermoed zijn of haar echtgenoot/echtgenote te helpen.

Er dient wel aan volgende criteria te worden voldaan:

- Men heeft geen eigen inkomen uit een andere beroepsactiviteit
- Men mag geen vervangingsinkomen verwerven
- Men helpt effectief mee in de zaak van de zelfstandige

2.4 Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds

2.4.1 *Wat is een sociaal verzekeringsfonds?*

Een sociaal verzekeringsfonds berekent en ontvangt uw sociale bijdragen zodat u als zelfstandige in orde blijft op het vlak van kinderbijslag, pensioen en ziekteverzekering.

U stort deze bijdragen aan het sociaal verzekeringsfonds, die deze doorstort naar de overheid (Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen - RSVZ).

2.4.2 *Waarom aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds?*

Elke beginnende zelfstandige dient verplicht aangesloten te zijn bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen, ten laatste op het moment van het begin van de effectieve uitoefening van de zelfstandige activiteit. Deze verplichting geldt ook voor de zelfstandige in bijberoep.

Indien u een vennootschap opricht om uw zelfstandige activiteiten uit te oefenen, moet u zowel uzelf als uw vennootschap aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. De vennootschap dient jaarlijks een bijdrage van 347,50 euro te betalen. Vennootschappen met een balanstotaal van meer dan 627.377,34 euro (Bijdragejaar 2012) betalen een bijdrage van 868,00 euro.

2.4.3 *Sociale bijdragen startende zelfstandige 2012*

Als zelfstandige moet u sociale bijdragen aan uw sociaal verzekeringsfonds betalen.

Aan het begin van elk kalenderkwartaal (de maanden januari, april, juli en oktober) ontvangt u een vervalbericht met de bedragen die uiterlijk voor het einde van elk kwartaal moeten worden betaald.

De bijdragen worden normaal gezien berekend aan de hand van het inkomen dat u drie jaar geleden realiseerde. Aangezien dit bij startende zelfstandigen niet mogelijk is, berekent de overheid een forfaitaire minimumbijdrage die de nieuwe zelfstandigen de eerste drie jaar dienen te betalen:

Forfaitaire minimumbijdragen	Per kwartaal
1 ^e jaar	665,31 euro
2 ^e jaar	681,54 euro
3 ^e jaar	697,76 euro

In het derde jaar zullen de werkelijke bijdragen berekend en geregulariseerd worden, op basis van het werkelijk beroepsinkomen van het eerste activiteitsjaar. Dit illustreren wij met onderstaand voorbeeld:

Jaar	Minimumbijdrage	Wordt herzien in	Bijdrage	Werkelijk inkomen	Definitieve kwartaalbijdragen	Bij te betalen per kwartaal
2012	665,31 euro	2014	20,50%	25.000	1.281,25	615,94
2013	681,54 euro	2015	21,00%	30.000	1.575,00	893,46
2014	697,76 euro	2016	21,50%	35.000	1.881,25	1.183,49

Wij adviseren ervoor te opteren om verhoogde voorlopige bijdragen te betalen op een door u geschat inkomen. Zo kunt u na drie jaar een zware herziening vermijden. Onder bepaalde voorwaarden hoeven sommige verzekerden geen sociale bijdragen te betalen.

Vanaf het vierde jaar worden de sociale bijdragen berekend op het beroepsinkomen van het derde voorafgaande jaar. De minimumbijdrage voor zelfstandigen in hoofdberoep bedraagt 713,99 euro per kwartaal.

Door het betalen van de bijdragen heeft u recht op:

- Gezinsbijslag (kraamgeld en kinderbijslag)
- Ziekteverzekering, terugbetaling kosten geneeskundige verzorging
- Pensioen
- Faillissementsverzekering
- Loopbaanonderbreking voor zelfstandigen
- Arbeidsongeschiktheidsuitkering
- Ouderschapsvergoeding
- Dienstencheques na bevalling
- Uitkering bij gedwongen faillissement of stopzetting

In bijlage vindt u een tabel met de te betalen sociale bijdragen bij het sociaal verzekeringsfonds Acerta, die momenteel de beste tarieven op de markt aanbiedt.

2.4.4 Sociale bijdragen bijberoep

Als zelfstandige in bijberoep betaalt u verminderde bijdragen indien u een beperkt inkomen heeft.

Net als de zelfstandige in hoofdberoep valt u de eerste drie jaar onder het systeem van de forfaitaire minimumbijdragen.

Als u verwacht dat uw inkomen voldoende laag zal zijn, kunt u een vrijstelling aanvragen.

Vanaf het vierde jaar worden de sociale bijdragen berekend op uw definitieve inkomsten. Dan zijn er twee mogelijkheden:

- Indien uw beroepsinkomen lager is dan 1 393,70 euro worden de voorlopige bijdragen terugbetaald.
- Indien uw beroepsinkomen hoger is dan 1 393,69 euro, moet u bijbetalen.

In bijlage vindt u een tabel met de te betalen sociale bijdragen voor zelfstandigen in bijberoep.

2.4.5 *Beheerskosten sociale verzekeringsfondsen 2012*

De sociale verzekeringsfondsen rekenen bovenop de sociale bijdragen hun beheerskosten. Dit zijn de beheerskosten van de 11 erkende sociale verzekeringsfondsen:

Sociaal Verzekeringsfonds	Beheerskosten 2012 (%)
Acerta	3,05%
Group S	3,80%
Xerius	3,05%
Zenito	3,95%
Partena	4,15%
Securex	3,90%
Attentia	3,95%
Multipen	4,20%
Steunt Elkander	4,30%
HDP	4,20%
UCM	3,80%

3 Verzekeringen

Als zelfstandige betaalt u minder sociale bijdragen dan een loontrekkende en zijn werkgever. De uitkeringen die u kunt ontvangen liggen dan ook een stuk lager. Er zijn verschillende verzekeringen die dit op kunnen vangen.

Verder is een zelfstandige in bepaalde gevallen wettelijk verplicht om bepaalde verzekeringen af te sluiten.

Risico's	Loontrekkende	Zelfstandige	Oplossing
Inkomensverlies door ongeval, ziekte, invaliditeit	Uitkering wegens arbeidsongeschiktheid	Eerste maand geen uitkering, daarna vast bedrag per dag (lager)	Verzekering gewaarborgd inkomen
Ziekte	Gedeeltelijke terugbetaling	Gedeeltelijke terugbetaling	Hospitalisatieverzekering
Werkongeval	Vergoeding	Arbeitsongeschiktheidsvergoeding	Verzekering gewaarborgd inkomen
Beroepsziekte	Vergoeding	Geen verzekeringsvergoeding, men valt terug op de arbeidsongeschiktheidsvergoeding	Verzekering gewaarborgd inkomen
Kinderen	Kinderbijslag	Voor eerste kind veel lager dan bij loontrekkende + verschillen in leeftijdsbijslag.	-
Pensioenuitkering	Uitkering	Uitkering, maar lager	VAPZ (vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen) of
Overlijden voor pensioenleeftijd	Overlevingspensioen	Overlevingspensioen (lager)	Individuele Pensioentoezegging (voor vennootschapsmandatarissen)
Werkloosheid	Werkloosheidsvergoeding	Indien overgegaan wordt van loontrekkende naar zelfstandige blijft het recht op werkloosheidsvergoeding behouden indien men de activiteit minstens 6 maanden en maximum 15 jaar uitoefent. Op deze maatregel kan slechts één maal beroep worden gedaan.	Omzetverzekering
Faillissement	-	Zeer geringe verzekering	-

3.1.1 Verzekering gewaarborgd inkomen

Hierbij bent u als zelfstandige verzekerd tegen het inkomensverlies dat voortvloeit uit arbeidsongeschiktheid wegens ongeval of ziekte.

Het principe is eenvoudig. U bepaalt welke dagvergoeding u wilt ontvangen indien u arbeidsongeschikt zou worden. Op deze manier wordt de premie bepaald, rekening houdend met uw medische toestand. Indien u gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt, ontvangt u vanaf een bepaalde datum het gevraagde deel van de dagvergoeding (er is steeds een eigen risicotermijn).

De premies die u betaalt zijn volledig fiscaal aftrekbaar als bedrijfslast.

Belangrijk: een klassieke ziekteverzekering biedt onvoldoende bescherming tegen inkomensverlies van een zelfstandige. De eerste maand na uw ongeschiktheid krijgt u geen uitkering, de daarop volgende maanden slechts een beperkt bedrag.

3.1.2 Hospitalisatieverzekering

U kunt als zelfstandige een bijkomende verzekering afsluiten die de kosten van een ziekenhuisopname bij een ziekte, ongeval of bevalling dekt. Het gaat dan meestal om de kosten voor uw verblijf, raadplegingen, geneesmiddelen en soms, of onder bepaalde voorwaarden, ook om de terugbetalingen van specifieke tests en behandelingen.

3.1.3 Vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ)

3.1.3.1 Wat is vrij aanvullend pensioen?

Bij het vrij aanvullend pensioen wordt een deel van uw netto bedrijfsinkomen opzij gezet als spaarvorm voor uw 'oude dag'. U spaart in de vorm van een levensverzekering, waarbij u naast een jaarlijks vast percentage op het gespaarde bedrag ook een eventuele winstdeelnamen krijgt. Het gespaarde geld wordt uitgekeerd op uw pensioenleeftijd, samen met de intrest en de winstdeelnamen.

3.1.3.2 Twee soorten VAPZ

- *Gewoon vrij aanvullend pensioen*

Bij deze vorm van VAPZ zijn de bijdragen fiscaal aftrekbaar als bedrijfslast en kunt u maximaal 8,17% van uw belastbaar beroepsinkomen waarop sociale bijdragen worden gerekend, sparen (evenwel moet rekening gehouden worden met een absoluut jaarlijks bedrag van maximum 2.852,80 euro).

- *Sociaal vrij aanvullend pensioen*

Deze vorm bouwt verder op het gewoon vrij aanvullend pensioen. Bij sociaal vrij aanvullend pensioen worden 10% van de gestorte premies aangewend voor solidariteitsprestaties zoals een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en invaliditeit, inbouw van een extra overlijdenskapitaal, enz.

In deze vorm kan u tot 9,40% van uw inkomen waarop sociale bijdragen worden gerekend, sparen (evenwel moet rekening gehouden worden met een absoluut jaarlijks bedrag van maximum 3.282,39 euro).

3.1.3.3 Voordelen van VAPZ

Het vrij aanvullend pensioen biedt meerdere voordelen:

- U legt een spaarpotje aan voor uw oude dag
- De stortingen zijn fiscaal aftrekbaar als sociale bijdragen van het beroepsinkomen waardoor u minder belastingen betaalt
- De betaalde VAPZ-premies verminderen de berekeningsbasis voor uw sociale bijdragen waardoor u minder sociale bijdragen betaalt
- U betaalt geen premietaks op de gestorte premies
- Er is een gunstig fiscaal stelsel bij de uitkering van het kapitaal (fictieve rente)

3.1.4 Beroepsaansprakelijkheid

De beroepsaansprakelijkheidsverzekering vergoedt de lichamelijke en/of stoffelijke schade aan derden, zowel in het kader van de uitbating van het bedrijf als tijdens de uitoefening van uw bedrijfsactiviteiten.

3.1.5 Verzekering Objectieve Aansprakelijkheid Brand en Ontploffing

Indien uw zaak publiek toegankelijk is (vb. een hotel of restaurant), dan bent u verplicht een Verzekering Objectieve Aansprakelijkheid Brand en Ontploffing te nemen. Indien een brand of ontploffing derden schade berokkent, kan deze verzekering onmiddellijk worden aangesproken.

3.1.6 Overlijdensverzekering

Een overlijdensverzekering dekt uw naasten in tegen het inkomstenverlies dat zich zou voordoen indien u zou overlijden. Zij ontvangen bij uw overlijden een kapitaal zoals in de polis is gestipuleerd.

3.1.7 Polis bestuurdersaansprakelijkheid

Als zaakvoerder of bestuurder van een vennootschap kunt u, ondanks de zogenaamde beperkte aansprakelijkheid van bepaalde vennootschapsvormen, toch persoonlijk aansprakelijk worden gesteld voor fouten in het bedrijfsbeleid, bijvoorbeeld bij een faillissement.

Een polis "bestuurdersaansprakelijkheid" dekt deze aansprakelijkheid.

4 Eénmanszaak of vennootschap?

4.1 Voor- en nadelen

4.1.1 *Eénmanszaak*

Indien u handelt als eenmanszaak, handelt u in eigen naam en voor eigen rekening. Er is dus geen scheiding tussen het vermogen van de ondernemer en dat van de zaak op zich. Een eenmanszaak is dan ook geen afzonderlijke juridische entiteit, maar als het ware een verlengde van het privévermogen.

Voordelen éénmanszaak:

- U heeft geen zakenpartner nodig, u heeft zelf alle beslissingsbevoegdheid.
- Er is geen minimumkapitaal vereist.
- De opstart is eenvoudig en goedkoop (enkel aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds en inschrijving in de Kruispuntbank Ondernemingen).
- Er kan een eenvoudige boekhouding worden gevoerd met weinig formaliteiten.
- Kan in vergelijking met vennootschappen veel eenvoudiger stopgezet worden.

Nadelen éénmanszaak:

- U bent onbeperkt aansprakelijk (alle financiële risico's zijn voor de ondernemer zelf, die met zijn volledig privévermogen instaat voor de schulden van zijn zaak).
- Alle inkomsten van de onderneming worden belast in de personenbelasting, aan een hoger tarief dan in de vennootschapsbelasting.
(personenbelasting = max. 50% + gemeentebelastingen)
- Het is minder eenvoudig om uw zaak over te laten

4.1.2 *Vennootschap*

Een vennootschap is in principe een afzonderlijke juridische entiteit met (in zo goed als alle gevallen) eigen rechtspersoonlijkheid. Dit betekent dat de vennootschap afzonderlijk opereert in het rechtsverkeer en de ondernemer zelf enkel optreedt als orgaan / bestuurder van deze vennootschap.

Voordelen vennootschap:

- Er is veelal beperkte aansprakelijkheid (opgelet, is niet zo bij alle vennootschapsvormen!), waardoor de ondernemer niet met zijn persoonlijk vermogen instaat voor de vennootschapsschuld.
- De fiscaliteit is gunstiger voor vennootschappen
(vennootschapsbelasting = max. 33,99%)
- Er is in veel gevallen een zakenpartner waarop men kan rekenen voor financiële inspanningen en/of advies

Nadelen vennootschap:

- Bepaalde vennootschappen vereisen een hoog minimumkapitaal (zoals de NV – cfr. schema hierna)
- De opstartprocedure is complexer:
 - Voor de meeste vennootschapsvormen moet er een authentieke (lees: notariële) akte opgemaakt worden
 - Er moet in veel gevallen een financieel plan opgemaakt worden, dat aan de oprichtingsakte moet gehecht worden.
- Er zijn zwaardere boekhoudkundige en administratieve verplichtingen
- Een vennootschap is minder flexibel, voor bepaalde beslissingen dienen specifieke procedures gevolgd te worden

4.2 Soorten vennootschappen (met rechtspersoonlijkheid)

- Naamloze Vennootschap (NV)
- Besloten Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid (BVBA)
- Coöperatieve Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid (CVBA)
- Coöperatieve Vennootschap met Onbeperkte Aansprakelijkheid (CVOA)
- Vennootschap Onder Firma (VOF)
- Commanditaire Vennootschap (Comm. V.)
- Commanditaire Vennootschap op aandelen (Comm. VA.)

In de tabel op hierna geven wij een beknopt overzicht van de meest voorkomende vennootschapsvormen en hun kenmerken.

4.3 Naam van de vennootschap

Bij de keuze van een naam voor de vennootschap dient met volgende factoren rekening gehouden te worden:

- Er dient nagegaan te worden of de gekozen naam niet door anderen als handelsnaam of uithangbord wordt gebruikt of als merknaam werd gedeponeerd.
- Bij een Commanditaire Vennootschap is het vanwege de aansprakelijkheid aangewezen enkel de naam van de beherende vennoot te vermelden, niet deze van de stille vennoot.

4.4 Mandaten in de vennootschap

Niet elk mandaat dat binnen een vennootschap wordt uitgeoefend, geeft aanleiding tot onderwerping aan het sociaal statuut voor zelfstandigen.

Voor volgende mandaten dient het statuut van zelfstandige niet te worden aangenomen:

- Stille vennoot
- Zaakvoerder of bestuurder met een onbezoldigd mandaat

Aandachtspunt: De combinatie tussen RVA-uitkeringen (loopbaanonderbreking, werkloosheid, ...) en een mandaat als zaakvoerder / bestuurder is in veel gevallen slechts mogelijk gedurende één jaar, nadien verliest men alle RVA-uitkeringen.

4.5 Oprichting vennootschap: het financieel plan en de notariële akte

4.5.1 *Financieel plan*

- Het financieel plan is een onderdeel van het ondernemingsplan (de volledige haalbaarheidsstudie van de onderneming), waaruit blijkt of de vooropgestelde onderneming al dan niet financieel haalbaar is.
- Het opstellen van een dergelijk plan is bij het opstarten van om het even welke activiteit aan te raden, maar is in enkele gevallen (BVBA, NV, CVBA en Comm.VA) ook een verplicht op te stellen document dat bij de notariële akte gevoegd dient te worden.
 - Het financieel plan wordt in de meeste gevallen voorbereid door de ondernemer, in samenwerking met zijn accountant.
 - Indien gedurende 3 jaar na oprichting blijkt dat het financieel plan kennelijk ontoereikend was, kan de oprichter persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. (dit is in principe enkel in de gevallen waarin er sprake is van een manifest foutief financieel plan)

4.5.2 *Notariële akte*

Een notariële akte is verplicht bij de oprichting van bepaalde vennootschapsvormen zoals de BVBA en de NV.

De notariële akte wordt opgesteld in samenspraak met de ondernemer, zijn accountant en de notaris en bevat de essentiële en/of verplichte bepalingen inzake de vennootschap:

- Doel van de vennootschap
- Het kapitaal en het aantal aandelen
- De oprichters en aandeelhouders
- Regeling van de overdracht van aandelen
- Benoeming zaakvoerders
- ...
- De notaris zorgt voor de publicatie van de oprichting in het Belgisch Staatsblad.

Vergelijking vennootschapsvormen

	NV	BVBA¹	CVBA	CVOA	VOF	Comm.V.	Comm.VA
Vennoten	Minimum 2	Minimum 1	Minimum 3	Minimum 3	Minimum 2	Minimum 2	Minimum 2
Minimum kapitaal	€ 61.500	€ 18.550	€ 18.550	Niet bij wet bepaald	Niet bij wet bepaald	Niet bij wet bepaald	€ 61.500
Te volstorten kapitaal bij oprichting	Minimum € 61.500	Minimum € 6.200 (2 vennoten) Minimum € 12.400 (EBVBA, 1 vennoot)	Minimum € 6.200	volledig	Geen minimum kapitaal vereist	Bedrag door stille vennoot toegezegd	Minimum € 61.500
Inbreng in natura	Rapport van bedrijfsrevisor	Rapport van bedrijfsrevisor	Rapport van bedrijfsrevisor	Geen voorschriften	Niet bij wet bepaald	Niet mogelijk door stille vennoot	Rapport van bedrijfsrevisor
Oprichtingsakte	Notariële akte	Notariële akte	Notariële akte	Onderhandse akte	Onderhandse akte	Onderhandse akte	Notariële akte
Financieel plan	Ja	Ja	Ja	Niet verplicht	Niet verplicht	Niet verplicht	Ja
Aandelen	Aandelen op naam	Aandelen op naam	Aandelen op naam	Aandelen op naam	Aandelen op naam	Aandelen op naam	Aandelen op naam
Aandelenregister	Ja	Ja	Ja	Ja	Aan te raden	Aan te raden	Ja
Overdracht van aandelen	Vrij overdraagbaar (mogelijk beperkt)	Toestemming van vennoten vereist	Volgens statutaire bepalingen	Volgens statutaire bepalingen	Akkoord medevennoot vereist	Akkoord medevennoot vereist	Vrij overdraagbaar (mogelijk beperkt)
Algemene vergadering	Jaarlijks	Jaarlijks	Jaarlijks	-	-	-	Jaarlijks
Bestuur	Raad van Bestuur (min. 3 bestuurders)	Eén of meerdere zaakvoerders	Eén of meerdere zaakvoerders	Eén of meerdere zaakvoerders	Alle leden van de vennootschap	Werkende vennoot (Stille vennoot kan geen beheersdaden stellen)	Eén of meerdere zaakvoerders
Toezicht	Bedrijfsrevisor (voorwaarden!)	Bedrijfsrevisor (voorwaarden!)	Bedrijfsrevisor (voorwaarden!)	-	-	-	Bedrijfsrevisor (voorwaarden!)
Aansprakelijkheid aandeelhouders	Beperkt tot inbreng	Beperkt tot inbreng	Beperkt tot inbreng	Hoofdelijk	Hoofdelijk	Werkende vennoot: Hoofdelijk Stille vennoot: Beperkt tot inbreng	Werkende vennoot: Hoofdelijk Stille vennoot: Beperkt tot inbreng

¹ Naast de klassieke BVBA bestaat ook de Starters-BVBA. Deze heeft alle kenmerken van de klassieke BVBA behalve dat er geen minimumkapitaal is. In principe kan een Starters-BVBA opgericht worden met 1 euro. Voorwaarden: een Starters-BVBA mag nooit meer dan 5 werknemers voltijds tewerkstellen en mag niet langer dan 5 jaar bestaan. Indien niet meer aan deze voorwaarden kan worden voldaan dient het kapitaal van de vennootschap te worden verhoogd tot minstens 18.550 euro en wordt de Starters-BVBA omgevormd naar een klassieke BVBA. Een Starters-BVBA kan enkel door natuurlijke personen worden opgericht.

5 Overstappen van een eenmanszaak naar een vennootschap

5.1 De voordelen van een vennootschap toegelicht

5.1.1 *Aansprakelijkheid van een vennootschapsmandataris is beperkt*

Door het oprichten van een vennootschap wordt het privévermogen van de ondernemer gescheiden van het bedrijfsvermogen. Dit betekent in veel gevallen (meer bepaald bij de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid zoals BVBA, NV, CVBA) dat de ondernemer zelf niet langer kan aangesproken worden voor de schulden van de vennootschap (tenzij bij kennelijke tekortkomingen door of fouten van de zaakvoerder / bestuurder).

Bij een eenmanszaak is de ondernemer evenwel onbeperkt aansprakelijk voor de verbintenissen van de onderneming.

Uitzondering vrij beroepen

Waar een zaakvoerder van een productievennootschap in de regel slechts aansprakelijk is in het geval van specifieke beroepsfouten (cfr. infra), is een vrij beroeper steeds persoonlijk aansprakelijk voor beroepsfouten.

Opgelet met bestuurdersaansprakelijkheid:

Niettemin u als zaakvoerder of bestuurder van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid principieel beperkt aansprakelijk bent (en dus niet met uw privévermogen instaat voor schulden van de vennootschap) zijn er de laatste jaren steeds meer gevallen waarbij er in het geval van een faillissement bestuurdersaansprakelijkheid wordt ingeroepen en de zaakvoerder en/of bestuurder toch aansprakelijk wordt gesteld voor de schulden van de vennootschap (onder het mom van bestuursfouten, zoals o.m. inbreuken op het wetboek vennootschappen, het niet tijdig betalen van RSZ, bedrijfsvoorheffing of BTW, ...)

Zoals meegedeeld, is een vrij beroeper daarenboven steeds persoonlijk aansprakelijk voor beroepsfouten.

In beide gevallen raden we aan uw aansprakelijkheid als zaakvoerder te laten afdekken door een verzekeringsmaatschappij.

5.1.2 *Gunstigere fiscaliteit voor vennootschappen*

5.1.2.1 **Tarieven (inkomsten 2012 – aanslagjaar 2013)**

i. Personenbelasting

Inkomensschijf	Tarief
0 € tot 8350 €	25%
8.350 € tot 11.890 €	30%
11.890 € tot 19.810 €	40%
19.810 € tot 36.300 €	45%
Vanaf 36.300 €	50%

! Bovenop de personenbelasting is eveneens nog eens een gemeentebelasting verschuldigd van 7 à 8% (behalve in bepaalde specifieke gemeentes, zoals Knokke, Koksijde, ...)

ii. Vennootschapsbelasting

In bepaalde gevallen is een verlaagd getrapd tarief van toepassing in de vennootschap.

Belastbaar inkomen	Tarief
Minder dan 25.000 €	24,98%
25.000 € tot 90.000 €	31,93%
90.000 € tot 322.500 €	35,64%
Meer dan 322.500 €	33,99%

De voornaamste voorwaarden hiervoor zijn:

- a) een zaakvoerder moet een wedde hebben van minimaal 36.000 euro;
- b) de aandeelhouders moeten hoofdzakelijk natuurlijke personen zijn;
- c) de uitgekeerde dividenden mogen niet hoger zijn dan 13% van het gestort kapitaal;
- d) er mag slechts in beperkte mate geparticipeerd worden in andere vennootschappen.

Indien deze voorwaarden niet vervuld zijn is er een vlak tarief in de vennootschapsbelasting van toepassing van 33,99 procent.

iii. Voorbeeld op basis van een inkomen van € 36.300 €

Personenbelasting : € 13.738
Vennootschapsbelasting: € 9.224

5.1.2.2 Onroerend goed verwerven

Het is mogelijk om fiscaal vriendelijk onroerend goed te verwerven via de vennootschap.

2 voorbeelden:

- Aankoop in volle eigendom (100 % of in onverdeeldheid)

Indien de vennootschap in volle eigendom onroerend goed verwerft, kan ze hierop afschrijven (behalve op de grond), kunnen de financiële lasten fiscaal in rekening worden gebracht, kan het af te lossen kapitaal van een eventueel krediet met vennootschapsgeld betaald worden én kunnen alle inrichtings- en onderhoudswerken ten laste worden genomen door de vennootschap.

In het geval dat de vennootschap 99% van het onroerend goed aankoopt en de zaakvoerder 1% kan daarenboven later fiscaal vriendelijk uit onverdeeldheid getreden worden, waardoor 10% registratierechten grotendeels vermeden worden.

Opgelet: wanneer uw vennootschap in volle eigendom verwerft, zal u, op het ogenblik dat het onroerend goed uit de vennootschap wordt gehaald, belast worden op de meerwaarde.

- Aankoop vruchtgebruik door vennootschap – naakte eigendom door natuurlijke perso(o)n(en)

Indien de vennootschap het vruchtgebruik voor een bepaalde termijn aankoopt en u als zaakvoerder de naakte eigendom, blijven de voordelen quasi gelijk als bij aankoop door de vennootschap in volle eigendom (de vennootschap kan afschrijven op het vruchtgebruik, de financiële lasten zijn fiscaal aftrekbaar, het kapitaal van het krediet kan afgelost worden door de vennootschap, de inrichtingswerken kunnen ten laste worden genomen door de vennootschap, ...). Evenwel met dien verstande dat het vruchtgebruik na verloop van tijd gewoon uitdooft, wat betekent dat u zonder iets te doen als zaakvoerder volle eigenaar wordt én er daarenboven geen meerwaarde belast wordt in de vennootschap.

5.1.2.3 Onroerend goed verhuren

Indien u bepaalde grenzen in acht neemt, kan de vennootschap u ten belope van een maximaal bedrag huur toekennen voor het gebruik van een bureel. Dit inkomen wordt in de personenbelasting op een heel gunstige manier belast.

5.1.2.4 Lagere sociale bijdragen

Er zijn alleen sociale bijdragen verschuldigd op de vergoeding toegekend aan de bedrijfsleider, alsook een vast bedrag in de vennootschap (ca. 350 euro). Niet alle inkomsten van de vennootschap worden dus onderworpen aan sociale bijdragen.

In de regel bedragen de sociale bijdragen 22% op het belastbaar beroepsinkomen, maar vanaf een inkomen van 80.165,52 euro (inkomsten 2012) bereikt u de maximale sociale bijdragen. De maximumbijdrage bedraagt per kwartaal 4.023,14 euro, op jaarbasis geeft dit een totaal van 16.092,56 euro.

5.1.2.5 Individuele personenverzekeringen

Het is mogelijk om u via de vennootschap te laten verzekeren voor pensioen, overlijden, hospitalisatie, alsook een gewaarborgd inkomensverzekering af te sluiten, waarbij de premies in bepaalde gevallen zelfs integraal fiscaal aftrekbaar zijn, niettemin u hiervan persoonlijk genot heeft.

- Gewaarborgd inkomen
 - ⇒ premie integraal fiscaal aftrekbaar
- Verzekering overlijden (bvb. een schuldsaldoverzekering)
 - ⇒ premie integraal fiscaal aftrekbaar

- Pensioenopbouw (niet mogelijk bij een eenmanszaak)
 - ⇒ premie aftrekbaar ifv. de wedde (80%-regel)
- Hospitalisatieverzekering
 - ⇒ premie niet fiscaal aftrekbaar, maar belastbaar in de vennootschap als verworpen uitgave

5.1.2.6 Bij controle is er minder discussie omtrent het beroepsmatig karakter van bepaalde kosten zoals auto, kantoor, ...

5.1.2.7 Verhuur of verkoop van het handelsfonds

Indien u als eenmanszaak al een aardige reputatie, merknaam of cliënteel heeft opgebouwd, kan het fiscaal interessant zijn om uw handelsfonds (uw kennis, cliënteel, naambekendheid, ...) te verkopen of verhuren aan uw vennootschap.

Verkoop:

1. In de personenbelasting is in de regel een meerwaardebelasting van 33 procent verschuldigd op de verkoopprijs van de goodwill.
Deze meerwaardebelasting wordt evenwel grotendeels gerecupereerd via de vennootschap, aangezien de goodwill kan afgeschreven worden en bijgevolg de belastbare basis in uw vennootschap daalt.
2. Door de verkoop van de goodwill ontstaat een rekening courant in uw voordeel d.w.z.:
 - Ingevolge de verkoop heeft de zaakvoerder een tegoed op de vennootschap tbv. de verkoopprijs. Dit tegoed is ten allen tijd opvraagbaar en op het bedrag dat u opvraag dient u geen belastingen meer te betalen.
 - Dat u op de openstaande rekening courant een intrestvergoeding kunt vragen:
 - tarief (op vandaag 6%) hoger dan bij banken;
 - intrest wordt voordelig belast: roerende voorheffing van 21% (of 25% indien intresten meer dan 20.020 euro)

Verhuur:

De huurinkomsten worden belast als roerende inkomsten tegen een tarief van 15%.

Opgelet: fiscaal een stuk agressiever dan verkoop.

5.1.2.8 Voordelen Alle Aard

Kosten met een gemengd karakter (privé-beroep), kunnen ten laste worden genomen van de vennootschap en worden in heel wat gevallen bij de bedrijfsleider op forfaitaire basis belast.

1. Gratis ter beschikking stellen van een woning door de vennootschap aan de bedrijfsleider

De waarde van het voordeel wordt als volgt bepaald bij ongemeubelde terbeschikkingstelling:

- Geïndexeerd KI x 1,25x100/60 (KI <745)
- Geïndexeerd KI x 3,80 x100/60 (KI >745)

Indien de vennootschap ook de meubels betaalt, wordt het voordeel nog eens verhoogd met 5/3.

Voorbeeld:

Woning met een niet-geïndexeerd KI = 3.000 euro

⇒ (KI) 3.000 x (index) 1,6349 x 100/60 x 3,8 = **31.063 euro** belastbaar voordeel

2. Persoonlijk gebruik van een personenwagen van de vennootschap

Jaarlijks voordeel wordt berekend op basis van:

- Cataloguswaarde
- Leeftijd van de wagen (vermindering van de cataloguswaarde met 6 % per jaar, het eerste jaar niet meegerekend en met een absoluut minimum 70% belastbare cataloguswaarde)
- CO₂-uitstoot van de wagen (formule = x 5,5 % + [0,1 % x [CO₂ - *]])
⇒ * = 95 in geval van een dieselwagen
115 in geval van een benzinewagen
- Verminderd tot 6/7

Voorbeeld:

BMW 520i (benzine) met een cataloguswaarde van 40.000 euro en een CO₂ van 163 g/km (standaardwaarden cfr. prijsbrochure BMW)

⇒ belastbaar voordeel 2012 (in gebruik genomen 01/01/2012) = **3.531 euro**

3. Elektriciteit van de privéwoning wordt betaald door de vennootschap
 - ⇒ forfaitair voordeel van 910 euro per jaar (voordeel 2012)
4. Kosten verwarming
 - ⇒ forfaitair voordeel van 1.820 euro per jaar (voordeel 2012)
5. Loonkost huispersoneel
 - ⇒ forfaitair voordeel van 5.950 euro per jaar (voordeel 2012) per voltijdse huisbediende
6. PC en internet
 - ⇒ forfaitair voordeel van 240 euro per jaar
7. Telefoon
 - ⇒ in principe geen forfaitair voordeel, maar algemeen aanvaard voordeel van 150 euro per toestel.
8. Representatiekledij
 - ⇒ Uitzondering: geen voordeel van alle aard, maar wel een verworpen uitgave in de vennootschap! Persoonlijke uitgave die niet persoonlijk belast wordt, maar wel in hoofde van de vennootschap.

5.1.2.9 Dividend

Een dividend kan:

- a) uitgekeerd worden als winstverdeling op de jaarlijkse algemene vergadering;
- b) tussentijds uitgekeerd worden uit de beschikbare reserves van de vorige jaren nav. een beslissing van de algemene vergadering.

Bij wijze van uitzondering kan in een NV daarenboven een interimdividend toegekend worden op de reeds behaalde winst van het boekjaar.

Een dividend wordt aanzien als roerend inkomen en wordt belast aan 21 procent roerende voorheffing, dan wel 25 procent als u meer dan ca. 20.000 euro roerende inkomsten heeft (cfr. supra).

Er moet evenwel aandacht geschonken worden aan het feit dat er in functie van het verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting slechts een dividend kan uitgekeerd worden met een maximaal bedrag van 13 procent van het kapitaal.

5.1.2.10 Forfaitaire dagvergoedingen

Het is mogelijk om een forfaitaire kostenvergoeding toe te kennen aan de zaakvoerder die dient als compensatie voor allerhande kleine uitgaven, waarvan men niet verwacht dat men facturen of kostenbewijzen kan of moet bijhouden (snacks onderweg, carwash, enz...).

Deze dagvergoedingen bestaan in twee vormen:

- dagvergoeding voor binnenlandse dienstreizen in België
 - ⇒ 250 € per maand is normaliter verantwoordbaar bij een fiscale controle indien de zaakvoerder weliswaar binnenlandse dienstreizen maakt
- dagvergoeding voor buitenlandse dienstreizen
 - ⇒ bedrag afhankelijk van het land (minimum: 100 €):
 - Frankrijk: 150 euro / dag
 - Duitsland: 115 euro / dag
 - Nederland: 160 euro / dag

5.2 De nadelen van een vennootschap toegelicht

5.2.1 Oprichtingskosten vennootschap – éénmalige kost

In ieder geval:

- | | | |
|---------------|------------|----------------------------|
| a. Notaris | 1.000 euro | |
| b. Accountant | 1.000 euro | statuten + financieel plan |
| c. Diversen | 500 euro | ondernemingsloket edm. |

Bij inbreng in natura:

- | | | |
|---------------|------------|-----------------------|
| a. Revisor | 1.500 euro | administratie inbreng |
| b. Accountant | 1.500 euro | verslag inbreng |

Overdracht eenmanszaak naar vennootschap:

- | | | |
|---------------|------------|-----------------------------|
| a. Accountant | 1.000 euro | administratie quasi inbreng |
| b. Revisor | 1.000 euro | verslag quasi inbreng |



5.2.2 *Inkomsten worden belast in het jaar van het leveren van de prestatie en niet in het jaar van de inning*

5.2.3 *Cash overschotten zijn eigendom van de vennootschap*

5.2.4 *Vereffening*

- a) Omslachtige procedure bij vereffeningen (rechtbank, notaris, verslaggeving bestuursorgaan, ...)
- b) Nog eens 10% liquidatiebelasting op het vermogen van de vennootschap dat bij vereffening overgaat op de aandeelhouders.

6 Administratieve formaliteiten

6.1 Openen van een zichtrekening

Bij een éénmanszaak is het aan te raden een nieuwe zichtrekening te openen, zodat een onderscheid gemaakt kan worden tussen de financiële stromen verband houdend met de zelfstandige activiteit en de private geldstromen.

Bij de oprichting van een vennootschap moet een nieuwe rekening geopend worden op naam van de vennootschap.

Belangrijk: Bij de oprichting van een vennootschap zal het startkapitaal vooraf op een geblokkeerde rekening moeten worden gestort. Het startkapitaal wordt vrijgegeven aan de vennootschap na het ondertekenen van de notariële akte, waarna er vrij gebruik van gemaakt kan worden (zie 4.5.2).

6.2 Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds

Cfr. supra

6.3 Aansluiten bij een ondernemingsloket

6.3.1 *Wat is een ondernemingsloket?*

Een ondernemingsloket is de instantie die allerhande opstartformaliteiten vervult, alsook alle inschrijvingen en wijzigingen in de Kruispuntbank Ondernemingen voor zijn rekening neemt.

Dit zijn de erkende ondernemingsloketten:

- Acerta
- Xerius
- Eunomia
- Formalis
- Securex
- HDP
- Partena
- Zenito
- UCM

6.3.2 *Waarom beroep doen op een ondernemingsloket?*

Een ondernemingsloket regelt voor u in eerste instantie de verplichte inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Om uw onderneming in te schrijven zal het ondernemingsloket u om volgende documenten verzoeken:

- Identiteitskaart
- Bewijs basiskennis bedrijfsbeheer
- Bewijs beroepskennis
- Afschrift beroepskaart of bewijs van inschrijving in bevolkingsregister
- Verplicht voorafgaande vergunningen (indien nodig)
- Bankrekeningnummer
- Adressen van de uitbatingszetels
- Oprichtingsakte (indien vennootschap)

Het ondernemingsloket kan ook uw BTW-nummer activeren, u aansluiten bij een ziekenfonds, de nodige vergunningen aanvragen, ... (zie verder)

6.4 Aansluiten bij een ziekenfonds

Op het ogenblik dat u zich als zelfstandige of als helper aansluit bij een sociaal verzekeringsfonds moet u zich ook aansluiten bij een ziekenfonds. Dit zorgt voor uitkeringen in geval van arbeidsongeschiktheid of terugbetaling van medische prestaties.

6.5 Inschrijving in de Kruispuntenbank van Ondernemingen (KBO)

De Kruispuntbank van Ondernemingen is een Federale databank waarin alle elementaire gegevens van alle Belgische ondernemingen (zowel éénmanszaken als vennootschappen) worden verzameld.

Bij de oprichting van een nieuwe éénmanszaak of vennootschap dient deze in de KBO te worden ingeschreven, waarvoor verplicht beroep moet worden gedaan op een ondernemingsloket.

Bij de inschrijving ontvangt u een uniek identificatienummer dat uit 10 cijfers bestaat. Dit is uw ondernemingsnummer (ook wel KBO-nummer genoemd).

Dit nummer zal identiek zijn aan uw BTW-nummer indien u BTW-plichtig bent.

6.6 BTW-verplichtingen

6.6.1 *Bent u BTW-plichtig?*

Indien u een economische activiteit uitoefent op geregelde en zelfstandige basis, en hierbij goederen levert of diensten verricht die in het BTW-wetboek zijn omschreven, bent u BTW-plichtig. Het is niet belangrijk of de activiteit wordt uitgeoefend met of zonder winstoogmerk, hoofdzakelijk of aanvullend en/of als hoofd- of bijberoep.

Bepaalde zelfstandigen zijn echter vrijgesteld. Deze zelfstandigen rekenen geen BTW aan, maar kunnen ook geen BTW aftrekken. Zij beschikken niet over een BTW-nummer. De meest bekende voorbeelden zijn de dokters en advocaten.

Indien uw jaarlijkse omzet niet meer dan 5.580 euro bedraagt, kan u eveneens vrijgesteld worden van het aanrekenen van BTW.

6.6.2 BTW-nummer activeren

Als u uw ondernemingsnummer heeft ontvangen van het ondernemingsloket, kan het BTWnummer geactiveerd worden.

- Desgewenst kan deze activering door het ondernemingsloket gebeuren.
- Als alternatief kan u zelf of uw accountant eveneens deze activering in orde brengen.

Sommige vrije beroepen en beroepen met een sociaal karakter zijn vrijgesteld en dienen de BTW-verplichtingen niet te vervullen. In dergelijke gevallen dient geen BTW-nummer aangevraagd te worden.

Ondernemers met een jaarlijkse omzet die niet meer dan 5.580 euro bedraagt, zijn eveneens vrijgesteld, maar moeten wel een formulier 604A indienen.

6.6.3 Indienen BTW-aangifte

Zodra uw BTW-nummer geactiveerd is, bent u verplicht om periodiek BTW-aangiften in te dienen. In de regel betekent dit dat u per kwartaal een aangifte moet indienen, maar in volgende twee gevallen is er een maandelijkse aangifte vereist:

- jaarlijkse omzet > 1.000.000 euro;
- indien u zelf opteert voor maandelijkse aangiften.

6.7 Aanwerven van personeel – Aansluiten bij een sociaal secretariaat

Wanneer u een zelfstandige activiteit begint die de aanwerving van personeel vergt, moet u een aantal administratieve formaliteiten vervullen die door de sociale wetgeving worden opgelegd. Hiervoor dient u beroep te doen op een sociaal secretariaat, dat voor u al deze formaliteiten in orde brengt.

Een sociaal secretariaat kan volgende taken voor u vervullen:

- Aanvraag RSZ-nummer bij eerste aanwervingen
- Maandelijkse loonberekening (en betaling)
- De inschrijving bij een kinderbijslagfonds en/of een jaarlijkse vakantiekas
- De aangiften inzake bedrijfsvoorheffing en RSZ.
- De opstelling van arbeidscontracten, het personeelsregister, verschillende sociale documenten (loonfiche, individuele rekening, vakantieattest, Dimona-aangiften, ...)
- ...

Indien u personeel in dienst heeft, bent u daarenboven verplicht een polis arbeidsongevallen af te sluiten. De verzekering vergoedt de schade als een personeelslid slachtoffer wordt van een arbeidsongeval.

7 Steunmaatregelen van de overheid

7.1 Participatiefonds

Het Participatiefonds kent achtergestelde leningen toe. Een achtergestelde lening dient, indien de vennootschap zich in moeilijkheden bevindt, pas te worden terugbetaald nadat eerst alle andere schuldeisers zijn terugbetaald.

7.2 Winwinlening

Bij een winwinlening verstrekt een particuliere kredietgever voor een periode van 8 jaar een geldlening aan een KMO. Het maximumbedrag bedraagt 50.000 euro per kredietgever en 100.000 euro per KMO. De betaalde intrest wordt laag gehouden voor de ondernemer en de kredietgever krijgt jaarlijks een belastingvermindering in de personenbelasting ten belope van 2,5% van het uitgeleende kapitaal.

Bij faillissement kan de kredietgever een éénmalige belastingvermindering verkrijgen ten belope van het niet-terugbetaalde bedrag.

7.3 KMO-portefeuille

De KMO-portefeuille subsidieert opleidingen en advies die verleend worden door erkende dienstverleners. Elke Vlaamse KMO beschikt jaarlijks over een subsidiebedrag van 15.000 euro om opleidingen te volgen of verschillende vormen van advies te verkrijgen.

7.4 Vrijstelling van vennootschapsbijdrage

Als vennootschappen voldoen aan volgende voorwaarden, zijn ze gedurende de eerste drie jaren na hun oprichting vrijgesteld van de vennootschapsbijdrage:

- Het moet gaan om een personenvennootschap (dus geen NV)
- De vennootschap moet in de KBO zijn opgenomen als een commerciële onderneming of ambachtsonderneming. Vrije beroepen kunnen dus geen vrijstelling genieten.
- In de periode van 10 jaar voor de oprichting mogen de zaakvoerders of bestuurders en de meerderheid van de werkende vennoten die geen zaakvoerder of bestuurder zijn ten hoogste 3 jaar zelfstandige zijn geweest.

De vrijstelling wordt jaarlijks beoordeeld, de voorwaarden moeten dus ieder jaar opnieuw vervuld zijn.

7.5 Andere

Een overzicht van de beschikbare steunmaatregelen vindt u op de website van de subsidiedatabank: <http://www.agentschapondernemen.be/subsidiedatabank>.

8 Boekhoudkundige verplichtingen

8.1 De boekhouding en jaarrekening

De boekhoudkundige verplichtingen waaraan u dient te voldoen zijn afhankelijk van het soort onderneming die u voert.

Kleine ondernemingen mogen een vereenvoudigde boekhouding voeren:

- 3 dagboeken: financieel, aankopen, verkopen
- 1 maal per jaar een inventaris van alle bezittingen, schulden en vorderingen

Kleine ondernemingen voldoen aan 2 voorwaarden:

- Een éénmanszaak, VOF of GCV
- Die over het laatste boekjaar een omzet hadden tot 1.000.000 euro (excl. BTW)

Alle andere handelszaken en vennootschappen die geen kleine onderneming zijn dienen een dubbele boekhouding te voeren volgens het wettelijke schema. Elk jaar dient een jaarrekening te worden opgemaakt en goedgekeurd door de algemene vergadering, die vervolgens bij de Nationale Bank dient neergelegd te worden.

8.2 BTW

Als BTW-plichtige dient u aan enkele verplichtingen te voldoen:

- Indienen van een periodieke BTW-aangifte
- Maandelijks indien de jaarmzet groter is dan 1.000.000 euro
- Per kwartaal indien de jaarmzet kleiner is dan 1.000.000 euro
- Doorstorten van de verschuldigde BTW

8.3 Vennootschapsbelasting

Indien u een vennootschap opricht zal uw vennootschap belast worden op de winst die ze maakt. Jaarlijks dient een aangifte te gebeuren bij de bevoegde diensten. Het normale tarief in de vennootschapsbelasting bedraagt momenteel 33,99%.

8.4 Personenbelasting

Indien u handelaar bent, worden uw inkomsten uit uw economische activiteiten belast in de personenbelasting.

Voor inkomstenjaar 2012 gelden volgende tarieven:

Inkomstenschijven	Belastingtarief	Op de volle schijven
0 – 8.350	25%	2.087,50
8.350 – 11.890	30%	3.149,50
11.890 – 19.810	40%	6.317,50
19.810 – 36.300	45%	13.738,00
Boven 36.300	50%	13.738,00 + 50%



9 Meer info?

Voor meer info kan u ons altijd geheel vrijblijvend contacteren:

Flamée & Partners cvba
Overleiestraat 100
8530 Harelbeke

Tel: 056/70.44.40
Fax: 056/72.85.69
E-mail: info@fenp.be

U vindt deze startersgids en heel wat andere informatie terug op onze website www.fenp.be.

10 Stappenplan opstarten onderneming

Stap	Activiteit
1.	<u>Voorwaarden:</u> kan ik mijn eigen zaak opstarten?
2.	Onder welke vorm wens ik mijn zaak op te starten: <u>éénmanszaak of vennootschap?</u>
3.	Opstellen van een <u>ondernemingsplan</u> : Financieel plan opstellen. Heeft mijn vennootschap een unieke naam? Zijn bepaalde vergunningen vereist? Indien wel, aanvragen. Nagaan welke steunmaatregelen de overheid verleent. Nagaan of u in aanmerking komt voor bepaalde <u>steunmaatregelen</u> van de overheid.
4.	Openen van een <u>zichtrekening</u> , storten van het <u>oprichtingskapitaal</u> , aanvragen van een <u>bankattest</u>
5.	Notariële akte: Oprichting en statuten Vereiste documenten: Financieel plan Bankattest (revisoraal verslag voor inbreng in natura)
6.	Aansluiten bij: Sociaal verzekeringsfonds Ziekenfonds Ondernemingsloket
7.	Via het ondernemingsloket: Inschrijving in KBO Aangifte bij BTW-administratie
8.	Indien personeel: Aansluiting bij sociaal secretariaat
9.	Aangaan van de nodige <u>verzekeringen</u>

Bijlage 1: Tabel sociale bijdragen zelfstandige in hoofdberoep 2012 (Acerta)
Hoofdberoep, het eerste jaar
vanaf het 4de jaar

Jaarinkomen 2012	Sociale bijdrage per kwartaal*			VAPZ-bijdrage per jaar*		Jaarinkomen 2009	Sociale bijdrage per kwartaal*			VAPZ-bijdrage per jaar*	
	Zelfstandige	Meewerk. echtgeno(o)t(e) maxistatuut	ministatuut	Gewoon	Sociaal		Zelfstandige	Meewerk. echtgeno(o)t(e) maxistatuut	ministatuut	Gewoon	Sociaal
0,00	665,31	292,27	25,64	1 029,21	1 184,16	0,00	713,99	313,66	25,64	100,00	100,00
5 534,05	665,31	292,27	25,64	1 029,21	1 184,16	5 053,77	713,99	313,66	25,64	452,13	520,20
7 500,00	665,31	396,10	25,64	1 029,21	1 184,16	7 500,00	713,99	465,48	25,64	670,98	772,00
12 597,43	665,31	665,31	25,64	1 029,21	1 184,16	11 504,13	713,99	713,99	25,64	1 029,21	1 184,16
12 750,00	673,37	673,37	25,95	1 041,68	1 198,50	12 750,00	791,31	791,31	28,42	1 140,67	1 312,40
15 000,00	792,20	792,20	30,53	1 225,50	1 410,00	15 000,00	930,96	930,96	33,43	1 341,97	1 544,00
17 500,00	924,23	924,23	35,61	1 429,75	1 645,00	17 500,00	1 086,12	1 086,12	39,00	1 565,63	1 801,33
20 000,00	1 056,26	1 056,26	40,70	1 634,00	1 880,00	20 000,00	1 241,28	1 241,28	44,58	1 789,29	2 058,67
22 500,00	1 188,30	1 188,30	45,80	1 838,25	2 115,00	22 500,00	1 396,44	1 396,44	50,14	2 012,95	2 316,00
25 000,00	1 320,33	1 320,33	50,89	2 042,50	2 350,00	25 000,00	1 551,59	1 551,59	55,72	2 236,61	2 573,33
27 500,00	1 452,37	1 452,37	55,97	2 246,75	2 585,00	27 500,00	1 706,76	1 706,76	61,29	2 460,27	2 830,67
30 000,00	1 584,39	1 584,39	61,06	2 451,00	2 820,00	30 000,00	1 861,92	1 861,92	66,86	2 683,93	3 088,00
36 265,37	Maximum bijdrage VAPZ			2 962,88	3 408,94	33 118,00	Maximum bijdrage VAPZ			2 962,88	3 408,94
37 000,00	1 954,09	1 954,09	75,31	2 962,88	3 408,94	37 000,00	2 296,37	2 296,37	82,46	2 962,88	3 408,94
37 500,00	1 980,50	1 980,50	76,32	2 962,88	3 408,94	37 500,00	2 327,39	2 327,39	83,57	2 962,88	3 408,94
40 000,00	2 112,53	2 112,53	81,41	2 962,88	3 408,94	40 000,00	2 482,56	2 482,56	89,15	2 962,88	3 408,94
42 500,00	2 244,56	2 244,56	86,50	2 962,88	3 408,94	42 500,00	2 637,72	2 637,72	94,72	2 962,88	3 408,94
45 000,00	2 376,59	2 376,59	91,59	2 962,88	3 408,94	45 000,00	2 792,87	2 792,87	100,29	2 962,88	3 408,94
47 500,00	2 508,63	2 508,63	96,67	2 962,88	3 408,94	47 500,00	2 948,03	2 948,03	105,86	2 962,88	3 408,94
50 000,00	2 640,66	2 640,66	101,76	2 962,88	3 408,94	50 000,00	3 096,04	3 096,04	111,18	2 962,88	3 408,94
55 000,00	2 894,89	2 894,89	111,50	2 962,88	3 408,94	55 000,00	3 295,79	3 295,79	118,37	2 962,88	3 408,94
56 000,00	2 931,37	2 931,37	112,82	2 962,88	3 408,94	56 000,00	3 335,73	3 335,73	119,81	2 962,88	3 408,94
57 500,00	2 986,09	2 986,09	114,79	2 962,88	3 408,94	57 500,00	3 395,65	3 395,65	121,97	2 962,88	3 408,94
60 000,00	3 077,29	3 077,29	118,07	2 962,88	3 408,94	60 000,00	3 495,52	3 495,52	125,57	2 962,88	3 408,94
62 500,00	3 168,49	3 168,49	121,36	2 962,88	3 408,94	62 500,00	3 595,38	3 595,38	129,16	2 962,88	3 408,94
65 000,00	3 259,69	3 259,69	124,64	2 962,88	3 408,94	65 000,00	3 695,25	3 695,25	132,76	2 962,88	3 408,94
80 165,52	3 812,92	3 812,92	144,57	2 962,88	3 408,94	73 208,18	4 023,14	4 023,14	144,57	2 962,88	3 408,94
80 165,52	maximumplafond sociale bijdragen					73 208,18	Maximumplafond sociale bijdragen				



Bijlage 2: Tabel sociale bijdragen zelfstandige in bijberoep 2012 (Acerta)

Bijberoep en gelijkstelling met een bijberoep, het eerste jaar

vanaf het 4de jaar

Jaarinkomen 2012	Sociale bijdrage per kwartaal*		Jaarinkomen 2009	Sociale bijdrage per kwartaal*	
	Zelfstandige	Meew. echt.		Zelfstandige	Meew. echt.
0,00	0,00	25,64	0,00	0,00	25,64
1 393,69	0,00	25,64	1 272,73	0,00	25,64
1 393,70	73,61	25,64	1 272,74	78,99	25,64
1 500,00	79,22	25,64	1 500,00	93,10	25,64
2 000,00	105,63	25,64	2 000,00	124,13	25,64
3 000,00	158,44	25,64	3 000,00	186,19	25,64
4 000,00	211,25	25,64	4 000,00	248,26	25,64
6 599,04	348,52	Plafond art 37/40	6 026,33	374,02	Plafond art 37/40
7 000,00	369,69	25,64	7 000,00	434,45	25,64
8 000,00	422,51	25,64	8 000,00	496,52	25,64
12 597,43	Zie hoofdberoep	Zie hoofdberoep	11 504,13	Zie hoofdberoep	Zie hoofdberoep